

En halv times energitjek

Hvad det gav af faktiske handlinger?

Høje-Taastrup
Kommune

**UDARBEJDET AF GREEN LAB BRUGERINNOVATION
FOR HØJE-TAASTRUP KOMMUNE
APRIL 2015**

Indhold

1.	Indledning	3
1.1	Lidt om metoden	3
1.2	Husene i den aktuelle undersøgelse	3
1.3	Resumé af konklusioner	3
1.4	Anbefalinger	4
2.	Gennemførte energiforbedringer	5
3.	De huse, hvor der er renoveret	6
A	Udførte boligforbedringer	6
B	Tilfredsheden med energikonsulentens rådgivning i selve byggefasen	7
C	Forbedringer set i forhold til oprindelige planer og diverse udfordringer	7
D	Boligejernes tilfredshed med resultatet	7
E	Gode råd til andre med lignende overvejelser	8
4.	De huse, hvor der ikke er renoveret	8
A	Havde de planer	8
B	Uventede udfordringer	9
5.	Fremadrettede planer	10
6.	De vigtigste motivationsfaktorer og synet på resultaterne	11
7.	Interessen for eventuelle yderligere initiativer	13
A	Bedre Bolig Planer og Bedre Bolig Rådgivere	13
B	Mulighed for støtte og fradrag	14
8.	Hvordan det gik i forhold til de oprindelige planer	16
9.	Konklusion	18
A	Generelle konklusioner	18
B	Konklusioner relaterede til boligejernes oprindelige planer	19
10.	Anbefalinger	20

1. Indledning

1.1. LIDT OM METODEN

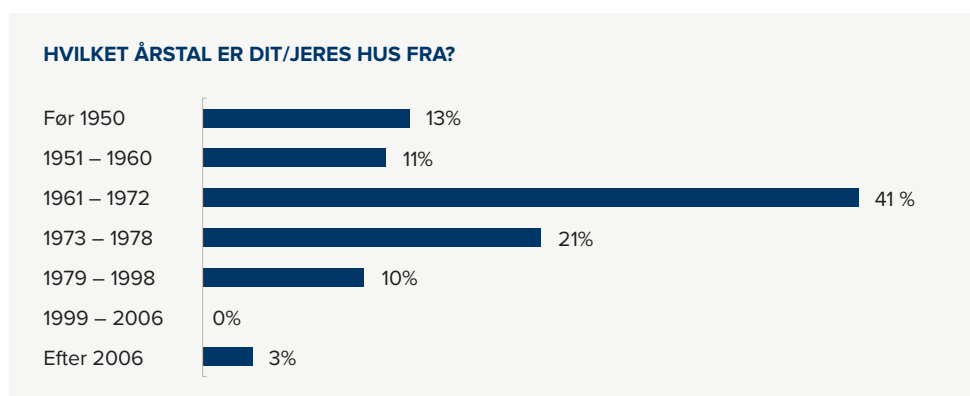
Undersøgelsesresultaterne er resultatet af et spørgeskema, der blev udsendt til 133 huse den 3. marts 2015 og blev afsluttet tre uger efter. Modtagerkredsen havde alle bedt om en halv times energitjek af deres hus i december 2013. Der var ni huse, som vi ikke kom i kontakt med pga. ændrede eller forkerte mailadresser. En husstand svarede, at energitjekket ikke var blevet til noget.

Blandt de resterende 124 husstande svarede 71 på spørgeskemaet inden fristens udløb den 24. marts 2015. Det svarer til, at 57 % af dem, vi kom i kontakt med, svarede på spørgeskemaet, hvilket er en ganske høj andel. Undersøgelsesresultatet kan betragtes som dækkende for de boligejere på 60 år og derover, der har haft et energitjek, men det er selvsagt ikke dækkende for alle boligejere i Høje-Taastrup over 60 år.

Enkelte af undersøgelsens pointer er sammenholdt med resultaterne fra en tidligere undersøgelse, der omhandler, hvad boligejerne fik ud af energitjekket i december 2013, og hvordan det efterfølgende påvirkede deres planer og overvejelser. Den første undersøgelse blev udsendt 20. februar 2014 til den samme gruppe af boligejere som den aktuelle undersøgelse og med samme svarfrist. Svarprocenten var også dengang i den høje ende, men dog lige knap så høj som i den aktuelle undersøgelse. Knap 60 huse har deltaget i både første og anden undersøgelse.

1.2. HUSENE I DEN AKTUELLE UNDERSØGELSE

Som det ses nedenfor, har energitjekkerne været koncentreret i boliger fra 60'erne og 70'erne (lidt over 60 %). Fordelingen er et resultat af, at 60'er og 70'er huse udgør lidt over halvdelen af enfamiliehusene i Høje-Taastrup, og at ældre boligejere (i hvert fald på landsplan) er overrepræsenteret i huse fra denne periode. Det er huse med generelt store sparepotentialer.

1.3. RESUMÉ AF KONKLUSIONER

I 46 % af de huse, der sagde ja tak til et tilbud om et gratis energitjek, er der efterfølgende blevet gennemført boligforbedringer. Det er en ganske flot gennemtrængningsprocent, som understreger, at der både er vilje og kraft bag ønsket om at gennemføre energiforbedringer, selvom man er over 60

år. Den meget store gennemtrængningsprocent skyldes muligvis, at tilbuddet om et gratis energitjek blev givet på et offentligt møde med stort fremmøde, hvor de pågældende skulle udvise en særlig interesse og bruge et par timer på sagen, før de havde en aftale om energitjek i hus.

De gennemførte energirenoveringer i dette +60-segment er sjældent omfattende. Der er først og fremmest blevet realiseret mere afgrænsede aktiviteter såsom udskiftning af vinduer, udskiftning af yderdøre, mere isolering på loftet, nye radiatorer og ind imellem en udvendig efterisolering af ydervæg. Det er sjældent, at en boligejer gennemfører mere end to projekter på samme tid.

Hele 60 % af de boligejere, der har gennemført en boligforbedring, havde glæde af energikonsulentens råd, også i forbindelse med selve byggefasen.

For 75 procent svarede boligforbedringen godt og vel til de oprindelige planer, mens 11 % fortæller, at renoveringen blev større eller anderledes end oprindeligt tænkt. Det er ønsket om besparelser på energiregningen og ønsket om et lunere og tættere hus, der er den altdominerende motivationsfaktor – efterfulgt af ønsket om mindre vedligeholdelse. Det er et positivt resultat, at 80 % af dem, der har gennemført en energiforbedring, er tilfredse eller meget tilfredse med resultatet.

Blandt de, der ikke har gennemført nogen boligforbedringer, er det fraværet af en tilstrækkelig økonomisk gevinst, der er den store forhindring sammen med det forhold, at tiden bare går.

Når man sammenligner resultaterne fra første til anden undersøgelse, er den vigtigste konklusion, at det altovervejende er boligejere med konkrete planer før energitjekket, der har handlet efterfølgende. I den aktuelle undersøgelse er der en tendens til, at de husejere, der allerede har lavet energiforbedringer efter det første energitjek, også i højere grad har fremadrettede planer.

Der er forsvindende få, 1 %, der umiddelbart er klar til at sige "ja" til at betale 3-4.000 kr. for en grundig energigennemgang af huset med en skriftlig BedreBolig-plan. 81 % siger "nej", mens 17 % ikke rigtig ved det. Der er dog 24 %, der gerne vil høre mere om mulighederne, hvis kommunen skulle beslutte at yde et tilskud på 1.000 kr.

Der er også spurgt til, hvad en økonomisk støtte på 25 % af projektkostningerne vil betyde. Konklusionen er, at et sådant initiativ vil være stærkt ansporende og helt sikkert eller med stor sandsynlighed kan få omkring 40 % til at gå i gang med nogle flere planer, ligesom en stor gruppe vil betragte et sådant tiltag som et motiverende skulderklap. Genindførelse af håndværkerfradraget vil få omkring 25 % til at handle. Over halvdelen vil opleve håndværkerfradraget som et skulderklap.

1.4. ANBEFALINGER

Undersøgelsen viser, at et gratis energitjek på en halv times tid er et effektivt redskab, der fører til handling, og som derfor kun kan anbefales.

I forhold til +60-segmentet kan det anbefales at holde et forudgående offentligt møde, fordi man herigennem får målrettet tilbuddet til dem, der er mest seriøse i deres overvejelser. Denne anbefaling kan ikke uden videre overføres til andre aldersgrupper.

Det anbefales, at Høje-Taastrup Kommune fremover motiverer boligejere uden konkrete planer gennem billigere tiltag, f.eks. yderligere debatmøder, før man tilbyder dem et energitjek.

Det anbefales, at man i særlig grad er opmærksomme på dem, der i forvejen har gjort noget for at energiforbedre deres huse, fordi der er flere i dette segment, der også har planer for fremtiden.

Et tilbud om 1.000 kr. støtte til BedreBolig-planer vurderes at være et ganske effektivt virkemiddel, som kan anbefales, fordi det øger interessen markant og giver et godt grundlag for at handle.

Et 25 % anlægstilskud er endnu mere effektivt, men det er også noget dyrere. Genindførelse af håndværkerfradraget vil ikke give samme tilskyndelse til at gå i gang med energirenoveringer som et 25 % tilskud. Til gengæld vil et sådant virkemiddel være gratis for kommunen.

2. Gennemførte energiforbedringer

Undersøgelsen viser, jf. figuren nedenfor, at i 46 % af de huse, der sagde ja tak til et tilbud om en gratis halv times energitjek af deres hus i slutningen af 2013, er der efterfølgende blevet gennemført en boligforbedring. Langt hovedparten af disse boligforbedringer er samtidig energiforbedringer (91 %). Kun i tre husstande er der er gennemført boligforbedringer uden betydning for energiforbruget.

Selv hvis man antager, at der har været lidt større vilje til handling blandt dem, der har indgået i denne afsluttende evaluering, så er det en flot gennemtrængningsprocent, at der i omkring 40 % af husene er sket en form for energiforbedring i større eller mindre omfang. Det er således lykkedes i praksis at målrette energitjekket til en gruppe af boligejere over 60 år med relativt stor vilje til at gennemføre energiforbedringer. En høj gennemførelsesprocent er væsentligt for, om tilbuddet om et energitjek kan siges at være et effektivt instrument.

Tilbuddet om et gratis energitjek blev givet på to offentlige møder om energiforbedringer, hvor der mødte omkring 400 boligejere fra +60-segmentet op. Dvs. at boligejerne i forvejen havde udvist interesse, at de gerne ville bruge et par timer på et møde, og at de efterfølgende prioriterede at stå i kø for at blive skrevet på ventelisten til energitjek.

Lidt over halvdelen af de boligejere, der har modtaget en halv times energitjek, har imidlertid ikke gjort noget ved huset. Instrumentet kan således gøres endnu mere effektivt, hvis man kan lære af erfaringerne fra Høje-Taastrup til i endnu højere grad at styre uden om boligejere, der ikke har reelle overvejelser om energiforbedringer, eller som af økonomiske og andre (fx helbredsmæssige) årsager ikke evner at omsætte overvejelserne til handling.

HAR I GENNEMFØRT NOGLE FORANDRINGER SIDEN ENERGITJEK

3. De huse, hvor der er renoveret

A. UDFØRTE BOLIGFORBEDRINGER

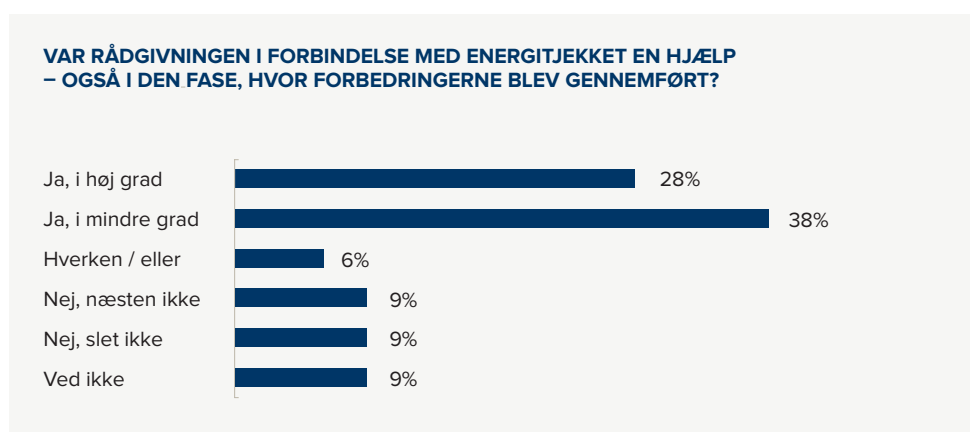
I tabellen nedenfor vises, hvad der faktisk er lavet i de 46 % af husene, hvor man har renoveret. Aktiviteterne er mangfoldige, og efterisolering af loftet er topscorer sammen med nye glas (lavenergiglas) i eksisterende vinduer – det har godt en tredjedel af boligejerne gennemført. Derefter kommer helt nye vinduer med lavenergiglas og ændringer i forbindelse med varmesystemet. Nogle få boligejere har været i gang med udvendig efterisolering af ydervæg og sokkel. Endelig skal det bemærkes, at 22 % af boligforbedringerne ikke har noget med energirenoveringer at gøre – om end de overvejende er gennemført ifm. energiforbedringer.

HVILKE FORÆNDRINGER/UDSKIFTNINGER HAR DU/I LAVET I HUSET SIDEN ENERGITJEKKE I SLUTNINGEN AF 2013?	Total	
	Procent	Antal
Sat lavenergivruder i 1-2 eksisterende vinduer	9%	3
Sat lavenergivruder i mere end 2 eksisterende vinduer	22%	7
Skiftet 1-2 vinduer og har valgt lavenergivruder	6%	2
Skiftet mere end 2 vinduer og har valgt lavenergivruder	22%	7
Skiftet en eller flere hoveddøre	6%	2
Lagt mere isolering på loftet	34%	11
Lagt nye gulve og isoleret bedre under dem	3%	1
Lagt nye gulve uden at ændre på isoleringen	6%	2
Efterisoleret ydervægge udvendigt	9%	3
Efterisoleret sokkel	3%	1
Ændret på varmeforsyning, f.eks. nyt gasfyr, pillefyr, varmepumper, solfanger mv.	6%	2
Lavet en boligforbedring, som ikke er en energiforbedring	22%	7
Skiftet radiatorer, termostater eller ændret varmestyringssystem	19%	6
Andet - uddyb gerne	25%	8
Total	194%	62

De boligejere, der har afkrydset "Andet", har bl.a. isoleret rør, skiftet cirkulationspumpe, skiftet terrassedør, malet vægge, lagt nyt tagpap, gået i gang med en ny membran mod loftet og efterisolering af loftet, uden at de endnu er færdige, ligesom der er nogle, der har bestilt nye yderdøre, som endnu ikke er leveret mv.

B. TILFREDSHEDEN MED ENERGIKONSULENTENS RÅDGIVNING I SELVE BYGGEFASEN

Det er et glædeligt og bemærkelsesværdigt resultat, at 60 % af de boligejere, der gennemførte en boligforbedring, havde glæde af den rådgivning, de modtog under energitjekket – også i forbindelse med selve byggefasen, jf. nedenfor.

C. FORBEDRINGER SET I FORHOLD TIL OPRINDELIGE PLANER OG DIVERSE UDFORDRINGER

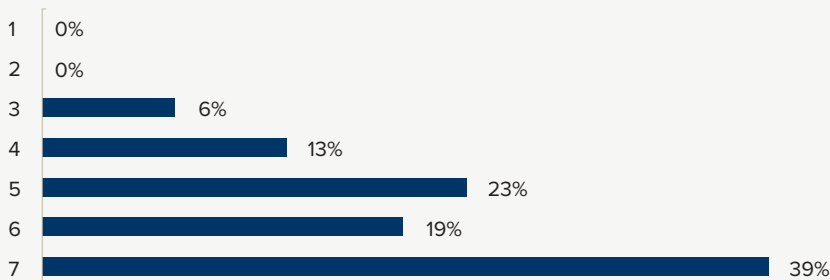
For 75 % af boligejernes vedkommende svarede boligforbedringen omtrentligt til de oprindelige planer. 14 % svarer, at det gennemførte kun udgør en del af de oprindelige planer, mens 11 % fortæller, at renoveringen blev større eller anderledes end oprindeligt tænkt. Det forhold, at en stor del blot realiserer de projekter, de oprindeligt har tænkt sig, udgør ikke i sig selv et problem i forhold til energitjekkets værdi. De fleste husejere har svaret, at de havde glæde af rådgivningen, hvorfor energitjekket kan have skærpet opmærksomheden på fx materialer og muligheder – og måske givet den tryghed, der har ført til, at overvejelser er omsat til reelle planer.

Lidt under halvdelen af de boligejere, der har gennemført forbedringer, har oplevet uforudsete problemer. Et meget lille antal markerer, at forbedringen blev dyrere end forventet, at der var problemer med at vælge løsning, at det var svært at finde håndværkere eller at det var vanskeligt at samarbejde med dem (kun én person i hver kategori). Blandt øvrige problemer nævnes flere håndværkeres modstridende råd om hulmursisolering, at det var svært at finde den rigtige placering til varmepumpen, samt at fornyelsen af dampspærre på loftet var meget vanskelig.

D. BOLIGEJERNES TILFREDSHED MED RESULTATET

Afslutningsvis blev boligejerne bedt om at vurdere, hvor tilfredse de overordnet er med deres boligforbedringsprojekter på en skala fra 1-7. Det ses af figuren nedenfor, at omkring 80 % er godt tilfredse med deres energiforbedring. Knap 60 % er endog meget tilfredse og gør brug af de to højeste karakterer på tilfredshedsbarometeret. Ingen af boligejerne bruger de to laveste karakterer på tilfredshedsbarometeret til at udtrykke deres samlede tilfredshed med deres energiforbedring. En lille gruppe på 6 % ligger under middel, mens 13 % placerer sig midt i spektret med en hverken/eller holdning.

HVOR TILFREDSE ER DU/I MED DEN GENNEMFØRTE FORBEDRING AF HUSET PÅ EN SKALA FRA 1 TIL 7 (HVOR 1 MARKERER DEN MINDSTE TILFREDSHED OG 7 DEN STØRSTE TILFREDSHED)?

Den gennemgående meget store tilfredshed med resultaterne er således markant og må kunne inspirere andre til at prøve noget tilsvarende.

E. GODE RÅD TIL ANDRE MED LIGNENDE OVERVEJELSER

Her kommer en række råd fra de boligejere, der har gennemført energiforbedringer:

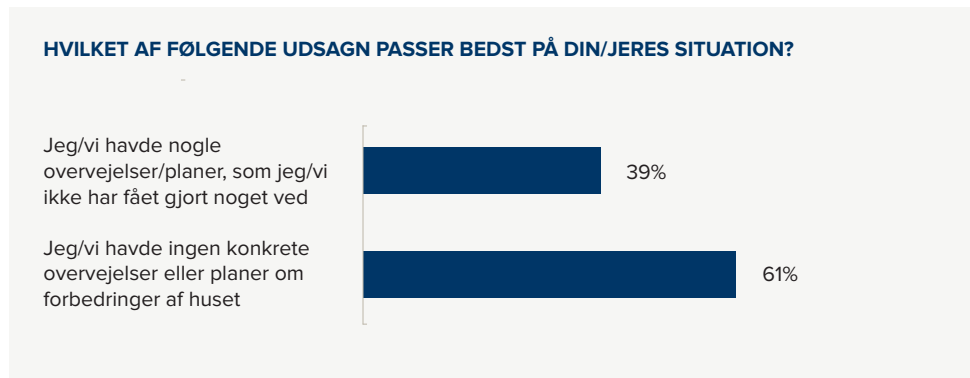
- "Det er en rar fornemmelse at få det gjort, og nu er der så også kun to vinduesflader per vindue, der skal pudses (udvendig og indvendig). Før var der fire flader per vindue."
- "Det er utrolig vigtigt, at man tænker sig godt om i forbindelse med en varmepumpe. Især med hensyn til hvor den anbringes, den kan ikke varme om hjørner. Min er anbragt ved gulvet i stuen, måske er det forkert. Måske skulle den været anbragt oppe under loftet. Fik tilbud fra flere, og der var lige så mange meninger, som der var udbydere. Så pas på."
- "Se at få ekstra isolering af loft."
- "Blot følg rådene."
- "Hvis man har råd, så se at få det gjort, så er det overstået."
- "Hvis man er oppe i årene, er det rart at huset er så vedligeholdelsesfrit som muligt, så man ikke skal kravle på stiger og tag som ældre."
- "Bare gå i gang."
- "Flexbats er en udmærket måde at selv-isolere på. Det er nemt og ret billigt."

4. De huse, hvor der ikke er renoveret

A. HAVDE DE RENOVERINGSPLANER?

I forhold til evt. fremtidige, målrettede tilbud om et gratis energitjek er det værd at se nærmere på de boligejere, der ikke har gennemført nogen energirenoveringer efter energitjekket. Havde de planer, da de sagde ja tak, og hvilke barrierer er de evt. stødt ind i?

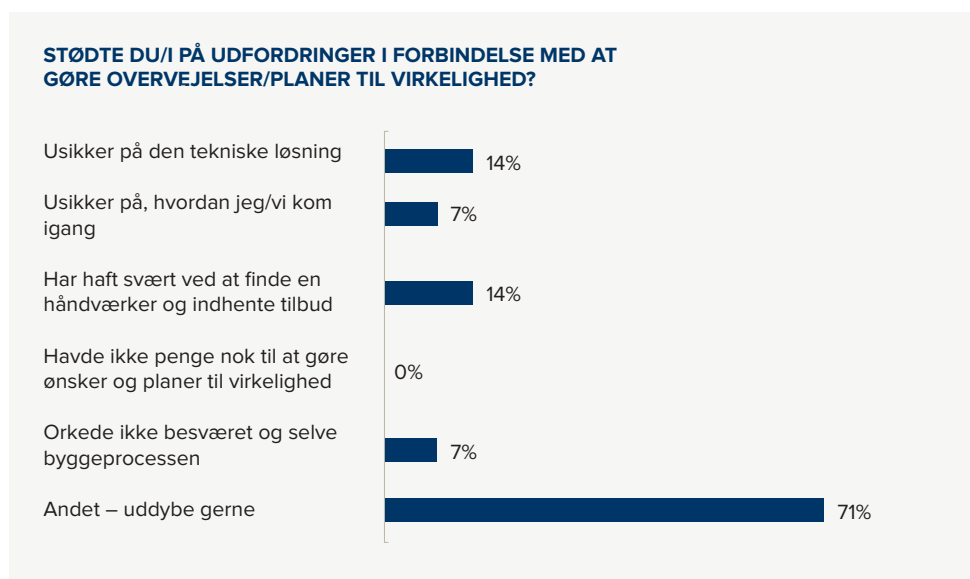
Ikke overraskende er husstande uden overvejelser og planer om energiforbedringer overrepræsenteret (61 %) blandt dem, som ikke har gjort noget ved huset siden energitjekket.

39 % af de boligejere, der ikke har lavet boligforbedringer, havde – og har måske stadig – planer, som man bare ikke har fået gjort noget ved. I det følgende afsnit ser vi nærmere på hvilke typer af barrierer, der har gjort, at deres planer ikke er blevet realiserede.

B. UVENTEDE UDFORDRINGER

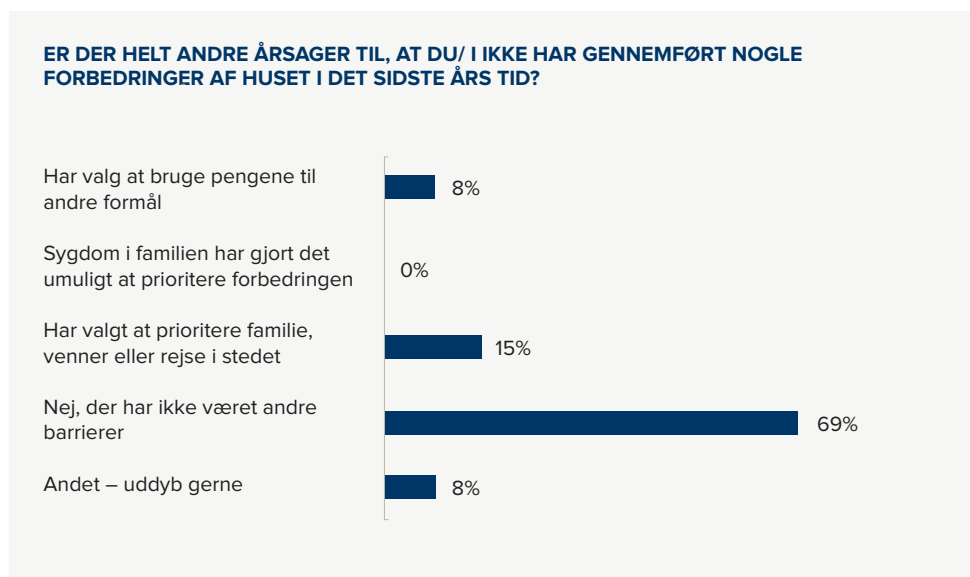
Blandt de, der havde planer, men ikke har fået gjort noget ved dem (14 husstande), var der et par stykker, der var usikre på den tekniske løsning, eller som har haft svært ved at finde en håndværker og indhente tilbud. Enkelte husstande har tilkendegivet, at de enten var usikre på, hvordan de kom i gang, eller simpelthen ikke orkede byggeprocessen. Ingen henviser til mangel på penge. Så alt i alt må man konkludere, at det kun i ringe grad er usikkerhed om det tekniske og praktiske ifm. med energireoveringer, der holder folk tilbage – og endnu mindre manglen på penge.

Svarkommentarerne til "Andet" vises nedenfor. De illustrerer, at det primært er udsigten til kun en begrænset økonomisk gevinst sammenholdt med simple forsinkelser, der er årsagen til, at boligejere, der ellers gik med renoveringsplaner, ikke har fået gjort noget ved det.

- "Gennemgangen med konsulenten var god og interessant. Der var ikke økonomisk rentable forbedringer at pege på. De overvejelser, der derefter var, havde karakter af komfortmuligheder, fx til begrænsning af nedfald af kølig luft ved et vindue, hvor der er store sofaer."
- "Ifølge konsulenten kunne vi ikke gøre mere i øjeblikket, med mindre vi var idealister og ville installere energiforbedringer, som først ville være afskrevet om 30 år. Til den tid er vi begge over 100, hvis vi lever så længe. Så alle vores planer blev skrottet."
- "Har haft brug for tid til overvejelser. Er kommet frem til at skifte alle vinduer og døre i forår 2015."
- "På grund af langvarig sygdom og min mands død er der ikke foretaget noget."
- "Jeg har lysten, energien og den fornødne kapital, men for mange andre gøremål og har udskudt den ønskede, gennemgribende isoleringstekniske opgradering af huset."
- "Vores loft er isoleret med 200 mm rockwool, og vi havde overvejet at øge til 300 mm, men fik oplyst, at dette ville have så lille effekt, at det næppe kunne betale sig."
- "Var ikke sikker på at opnå en tilstrækkelig god forbedring og dermed besparelse på længere sigt."
- "Ganske enkelt - så er jeg i tvivl om en forbedring af isolering vil gavne os økonomisk."
- "Vi vil udskifte nogle døre og vinduer, og det vil nok blive i løbet af 2015."

Der er også spurgt til mere familiemæssige barrierer, f.eks. om man simpelthen har prioriteret pengene til andre formål eller har valgt samvær med familie og venner – men det er forsvindende få, der har svaret ja til den udlægning. Knap 70 % svarer klart, at der ikke har været andre barrierer.

Under "Andet" nævnes sygdom/død dog også som en årsag til de manglende forbedringer.

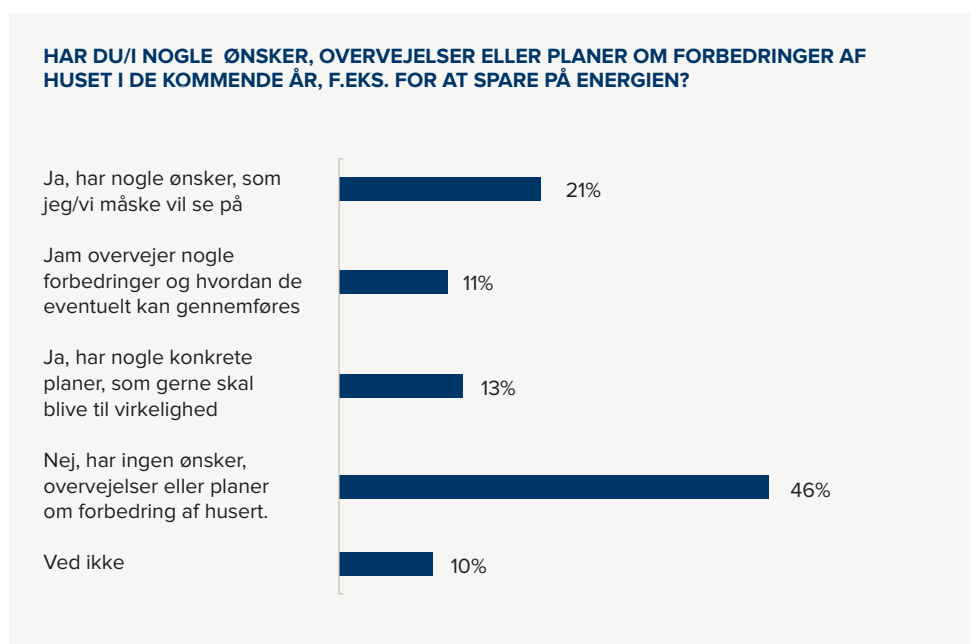
5. Fremadrettede planer

Boligejerne er også blevet spurgt om, hvorvidt de har fremadrettede ønsker eller planer om forbedringer, der vil reducere energiforbruget. 56 % af de interviewede boligejere svarer, at det har de ikke, mens de resterende 44 %, svarende til 32 husstande, fortæller, at de har nogle overvejelser. Knap halvdelen af disse henviser til nogle endnu ikke konkretiserede ønsker, som de måske vil se på, mens lidt over halvdelen, (svarende til knap 25 % af alle de interviewede boligejere), har nogle mere konkrete overvejelser og planer om energiforbedringer i de kommende år, som de arbejder med.

Lidt over en tredjedel af de boligejere, der allerede har gennemført en eller flere energiforbedringer siden energitjekket, har ikke yderligere planer eller ønsker om energiforbedringer, mens knap to tredjedele har det i varierende omfang.

Disse tilbagemeldinger illustrerer, at energiforbedringer for mange er en løbende proces. Det svarer meget godt til andre resultater, f.eks. fra Sønderborg, hvor det er erfaringen, at når først boligejerne oplever virkningen af de første energiforbedringer, så er man tilbøjelig til at overveje flere tiltag.

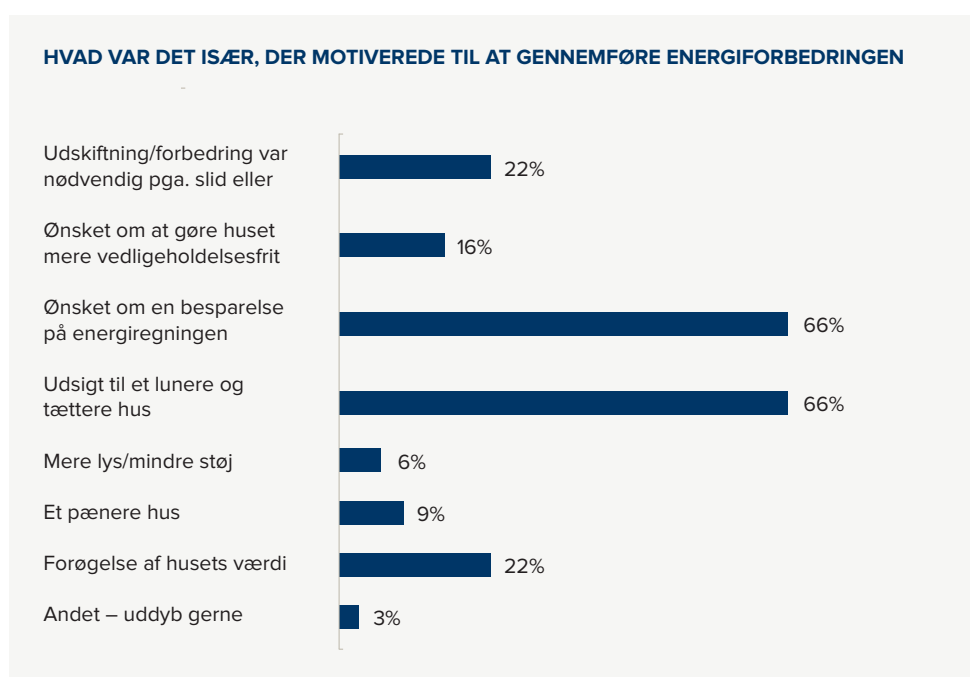
Knap 60 % af de boligejere, der ikke har gennemført energiforbedringer siden energitjekket, har heller ingen planer herom fremover.

Det må forventes, at de fremtidige planer ligger inden for samme områder, som de allerede gennemførte forbedringer, dvs. med vægt på lavenergivinduer/lavenergiruder, efterisolering af loft, nye hoveddøre, nye radiatorer og efterisolerede ydervægge – samt boligforbedringer, der ikke i sig selv reducerer boligens energiforbrug.

6. De vigtigste motivationsfaktorer og synet på resultaterne

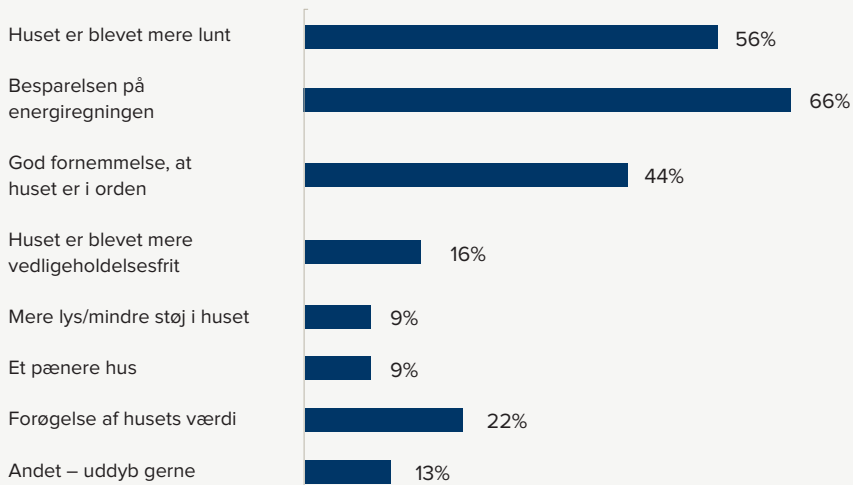
Figuren nedenfor viser, at ønsket om besparelser på energiregningen og ønsket om et lunere og tættere hus er den altdominerende motivationsfaktor. Derefter kommer ønsket om at øge husets værdi og at gennemføre en nødvendig udbedring/udskiftning pga. slid. Sidstnævnte skal ses i sammenhæng med, at der hos nogle er et betydeligt ønske om mindre vedligeholdelse. Som også andre undersøgelser viser, betyder mere lys, mindre støj og et pænere hus ikke meget for husejere over 60 år.

Der er god overensstemmelse mellem det, der motiverede én til at gå i gang, og det, man efterfølgende er særligt glad for. Mange glæder sig over, at huset er blevet mere lunt, og at elregningen er faldet. Som det ses af figuren nedenfor, så har det lunere hus imidlertid ikke helt samme tyngde, når boligejerne efterfølgende ser på resultatet. Det hænger muligvis sammen med, at 44 % lægger vægt på, at det generelt er en god fornemmelse, at huset nu er "i orden", hvilket har skubbet andre aspekter lidt til side. Dertil kommer, at mere lys og mindre støj også har lidt større vægt, når beboerne ser på resultatet, end det havde som motivationsfaktor. Vær dog opmærksom på, at vi i forhold til sidstnævnte har med meget små talstørrelser at gøre.

En boligejer nævner, at vedkommende stadig må tænde for to el-paneler i stuen, alt efter hvor koldt det er. I en anden kommentar skriver samme person: "Det er utrolig vigtigt, at man tænker sig godt om i forbindelse med en varmepumpe (luft-til-luft). Især hvor den anbringes, for den kan ikke varme om hjørner. Min er anbragt ved gulvet i stuen, måske er det forkert. Måske skulle den været anbragt

oppe under loftet". En anden fortæller med glæde, at et fugtproblem i en mindre kælder er løst med den gennemførte forbedring, og to boligejere har svaret, at de ikke er helt færdige med forbedringen, hvorfor de endnu ikke helt kan vurdere effekten.

HVILKE RESULTATER AF BOLIGFORBEDRINGERNE ER DU/I SÆRLIGT GLADE FOR?

7. Interessen for eventuelle yderligere initiativer

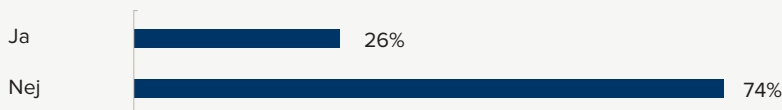
A. BEDREBOLIG-PLANER OG BEDREBOLIG-RÅDGIVERE

Der er kun én bolig, hvor man klart tilkendegiver, at man er parat til at betale 3-4.000 kr. for at få en grundigere gennemgang af huset og få udarbejdet en BedreBolig-plan. 17 %, svarende til 12 huse, ved det ikke. De resterende 4 ud af 5 svarer klart nej på dette spørgsmål, jf. figuren nedenfor.

VIL DU/I VÆRE INTERESSERET I AT FÅ GENNEMGÅET JERES HUS MERE GRUNDIGT OG FÅ UDARBEJDET EN SKRIFTLIG BEDREBOLIG-PAN OG BETALE F.EKS. 3-4.000 KR. FOR DET?

Interessen bliver større ved udsigten til at få 1.000 kr. i støtte fra Høje-Taastrup Kommune til en grundigere gennemgang af huset og en BedreBolig-plan. Det vil 26 % gerne høre mere om (18 huse ud af 70).

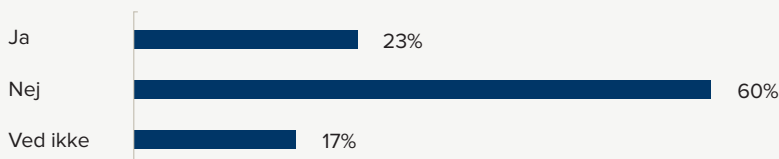
VIL DU/I GERNE HØRE MERE OM HØJE-TAASTRUP KOMMUNES TILSKUD PÅ 1.000 KR. TIL DE FØRSTE 50 BEDREBOLIG PLANER?

Der er en tilsvarende pæn interesse for en oversigt over BedreBolig-rådgivere i Høje-Taastrup kommune. Det er et bemærkelsesværdigt resultat, idet andre undersøgelser viser, at boligejere i meget høj grad bruger de håndværkere, de kender. Det gælder tilsyneladende ikke i samme omfang BedreBolig-rådgivere. 23 % (16 huse ud af 70) er interesserede, jævnfør nedenfor.

EN BEDREBOLIG-RÅDGIVER ER EFTERUDDANNET TIL AT ANLÆGGE ET HELHEDSSYN PÅ DIN BOLIG, LIGESOM VEDKOMMENDE KAN VÆRE EN STØTTE I BYGGEPROCESSEN.

KUNNE DU/I VÆRE INTERESSERET I AT FÅ EN OVERSIGT OVER BEDREBOLIG-RÅDGIVERE I KOMMUNEN?

B. MULIGHED FOR STØTTE OG FRADRAG

Mulighed for økonomisk støtte er, som andre undersøgelser også viser, ganske stor og større end interessen for BedreBolig-planer og BedreBolig-rådgivere. Her er der spurgt til interessen for et 25 % tilskud til forskellige energiforbedringer.

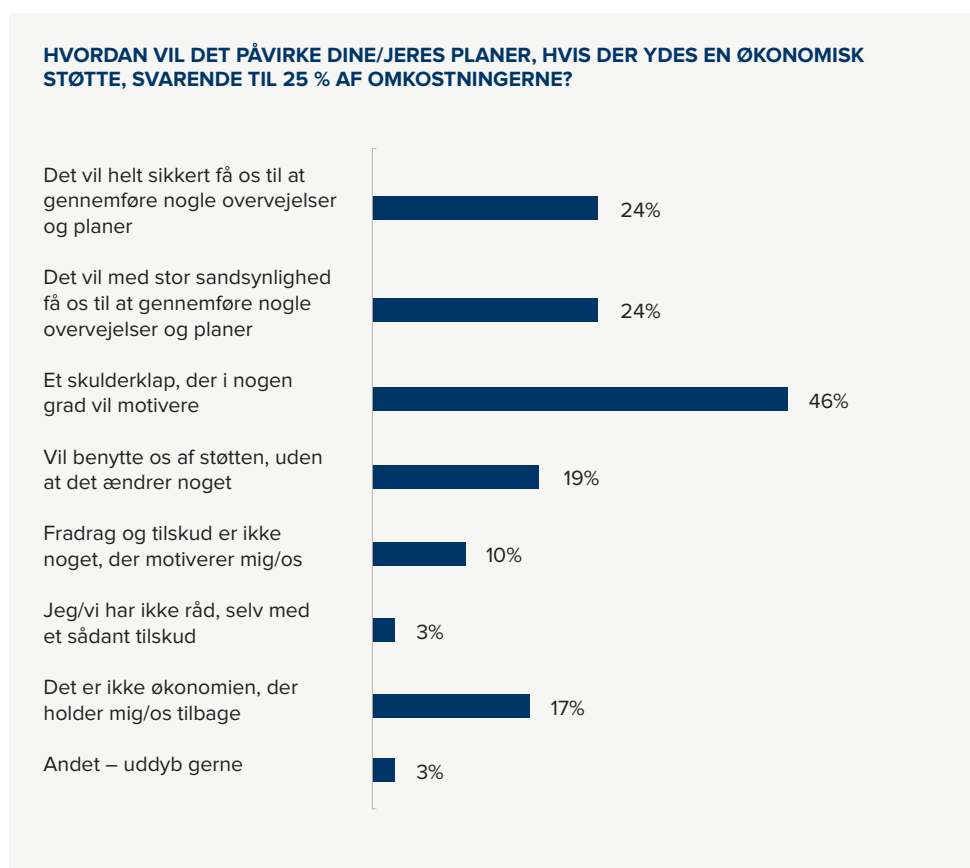
Som det ses af figuren nedenfor, vil 24 % helt sikkert gennemføre nogle energirenoveringer, hvis de fik mulighed for større, økonomiske tilskud. Lidt over halvdelen af disse har endnu ikke udført nogle energiforbedringer (måske pga. mangel på penge), mens lidt under halvdelen allerede har været i gang. Andre 24 % vil med stor sandsynlighed gøre det. Der er dog et vist overlap mellem de to besvarelser, idet ganske mange har sat kryds for begge steder. I alt 11 yderligere boligejere, svarende til 17 %, vil med stor sandsynlighed gennemføre energiforbedringer – og her er der lidt flere, der i forvejen har gennemført energiforbedringer, end der ikke har. Et tilskud på 25 % til energiforbedringer vil således have en tydelig effekt på beslutningen i omkring 40 % af de involverede huse.

46 % anerkender, at et tilskud virker som et skulderklap, som i nogen grad kan motivere. En tredjedel har også markeret en positiv interesse.

I den modsatte ende siger 10 % klart, at tilskud ikke er noget, der motiverer, mens 19 % fortæller, at de vil benytte sig af støtten, uden at det påvirker deres planer (de såkaldte 'free riders'). I ingen af disse grupper vil tilskuddet således have nogen effekt.

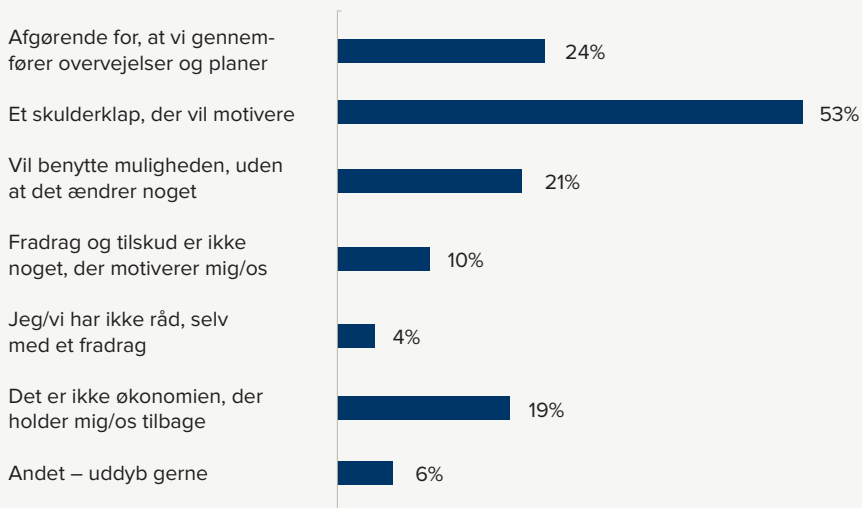
Boligejerne har haft mulighed for at sætte flere krydser. Det gør det lidt sværere at få overblik over opbakningen, men samtidig giver det flere nuancer i diskussionen.

Der er dog ingen tvivl om, at en økonomisk støtte på 25 % af projektkostningerne vil være stærkt ansporende, da et sådant tiltag helt sikkert eller med stor sandsynlighed kan få omkring 40 % til at gå i gang med energirenoveringer. De resterende 60 % er enten usikre eller såkaldte 'free riders', som vil tage mod tilbuddet, uden at det flytter noget – enten fordi økonomi ikke er en barriere, eller fordi de ikke har råd, selv med et tilskud.

Vi ser et tilsvarende reaktionsmønster, når man spørger boligejerne, hvad de ville sige til, hvis håndværkerfradraget blev genindført. Her har en række boligejere både svaret, at det er afgørende for, at deres planer realiseres, og at det er et skulderklap. Samlet set er der således omkring 60 %, som vil motiveres i varierende grad af en genindførelse af håndværkerfradraget, mens den resterende del af boligejerne ikke motiveres. Nogle vil alligevel benytte sig af muligheden, hvis den opstår, selvom fradraget ikke får dem til at ændre på deres planer.

HVORDAN VIL DET PÅVIRKE DINE/JERES PLANER, HVIS HÅNDVÆRKERFRADRAGET PÅ 15.000 KR. PR. VOKSEN I HUSSTANDEN BLEV GENINDFØRT?

Nedenfor ses de kommentarer, som boligejerne har skrevet under "Andet".

- "Vores overvejelser går ikke på energiforbedring, for rådgiveren kunne ikke finde forbedringer, der var rentable. Vi vil på et tidspunkt udskifte taget, og her er håndværkerfradraget meget vigtigt."
- "Energikonsulenten mente ikke, at der med fordel kunne forbedres mere, da huset er topisoleret."
- "Mere et spørgsmål om, hvor længe vi bliver boende."
- "Kan ikke overse nye tiltag pt."

8. Hvordan det gik i forhold til de oprindelige planer

I dette afsnit sammenholdes undersøgelsesresultaterne fra den første undersøgelse med undersøgelsesresultaterne i denne sidste evaluering med fokus på de faktiske handlinger.

Der er i alt knap 60 huse, der går igen fra første til anden undersøgelse, og i denne del af analysen fokuseres der særligt på, hvordan det gik med de boligejere, som i forvejen havde planer – og dem, som ikke havde planer i forvejen, men fik det som følge af energitjekket.

Der var tre grupper af boligejere, som kort efter energitjekket tilkendegav, at energitjekket havde påvirket deres planer i positiv retning.

18 boligejere, svarende til 21%, tilkendegav, at de ville inddrage noget mere i deres boligforbedring. 17 af disse indgår også i denne anden undersøgelse. Ni husstande (lidt over halvdelen) har gennemført boligforbedringer siden energitjekket, men kun i syv tilfælde indebar det også energiforbedringer.

Det er som sådan ikke så dårligt, at 40 % faktisk gennemfører energiforbedringer. Det drejer sig dog primært om mindre projekter – som lavenergiruder, nye vinduer (i varierende antal) og nye yderdøre, mere isolering på loftet og nye termostater. En enkelt boligejer har gennemført en udvendig isolering af ydervægge. To tilkendegiver, at deres projekt er blevet større end oprindeligt tænkt, mens én svarer, at det er blevet mindre. De resterende seks siger, at planerne stort set er som de oprindelige planer.

Tilfredsheden med det gennemførte projekter er stor. På en skala fra 1 til 7, hvor 1 markerer den mindste tilfredshed og 7 den højeste, ligger gennemsnittet på 6. Så skal man imidlertid ikke glemme de 8 boligejere, hvis planer ikke er blevet til noget. De havde nogle overvejelser, som de bare ikke har fået gjort noget ved. Det er imidlertid glædeligt, at otte husstande har nogle ønsker og overvejelser, som de vil se nærmere på. To husstande har helt konkrete planer, som de håber bliver til virkelighed snarest.

12 boligejere, svarende til 14 %, fortalte i første undersøgelse, at de ville vælge nogle lidt andre materialer, der sparede mere energi. Ni af disse indgår også i denne anden undersøgelse, og syv af dem har faktisk gennemført deres påtænkte boligforbedringer. Fem boligejere har skiftet til hhv. lavenergiglas, nye vinduer med lavenergiglas og radiatorer, i tre ud af disse fem tilfælde drejer det sig om mere end to vinduer. To andre har desværre gennemført en anden boligforbedring uden at energiforbedre i samme forbindelse. Fem husstande har nogle ønsker fremadrettet, heraf to husstande med mere konkrete planer.

13 boligejere, svarende til 15 %, anførte i første undersøgelse efter energitjekket, at de ville gennemføre deres planer uden ændringer. Ni af disse indgår også i denne undersøgelse. Fire af dem (45 %) har faktisk gennemført nogle energiforbedringer, og nogle endda flere energiforbedringer (lavenergiglas, nye vinduer med lavenergiglas, efterisolering af loft og en indvendig efterisolering af ydervæg). Fem af boligejerne tilkendegiver, at de havde nogle planer, som de endnu ikke har fået gjort noget ved, hvilket stemmer godt overens med, at seks boligejere har ønsker, overvejelser eller planer fremadrettet.

15 boligejere, svarende til 18 %, tilkendegav, at de ikke på forhånd havde renoveringsplaner, da de gik til borgermødet og bestilte et energitjek – men at de fik det efter energitjekket. Kun fem husstande fra denne gruppe har også svaret på dette andet spørgeskema. Af disse har tre husstande faktisk gennemført nogle energiforbedringer. I to af tilfældene drejer det sig om at skifte vinduer og vinduesglas, mens den tredje har lavet en udvendig isolering af en eller flere ydervægge. Én af disse husstande har også nogle overvejelser, som man vil se nærmere på – og det samme gælder en af de husstande, der endnu ikke har fået lavet noget. Der er imidlertid kun en lille repræsentation af disse boligejere, og derfor kan man ikke betragte ovennævnte resultat som repræsentativt. En gennemtrængningsprocent på 20 % er dog heller ikke så ringe endda i forhold til en gruppe, som på forhånd slet ikke havde planer om energirenovering.

25 husstande, svarende til 29 %, svarede i første undersøgelse, at de ikke havde nogen renoveringsplaner, og at det også fortsat var tilfældet. Knap halvdelen af dem indgår også i denne anden undersøgelse. Ikke overraskende er aktivitetsniveauet lavt i denne gruppe, men en enkelt har dog efterisoleret sit loft og har yderligere renoveringsplaner for fremtiden.

Energikonsulentens besøg udskød planerne hos syv boligejere, svarende til 8 %, fordi der var behov for at spare noget mere op. Fem husstande indgår også i denne anden undersøgelse, og kun en enkelt af disse har gennemført en energiforbedring i den efterfølgende periode, mens én anden boligejer har overvejelser.

Når man ser på aldersfordelingen blandt dem, der faktisk har gennemført energirenoveringer, er der størst tyngde blandt boligejere i 60-årsalderen. Men der er også mange flere boligejere i 60'erne sammenlignet med 70'erne ifølge Danmarks Statistik. Så den samlede konklusion er, at viljen til at handle er fordelt mere eller mindre jævnt ud over de forskellige alderssegmenter, når man tager højde for aldersfordelingen i husene. Knap halvdelen af dem, der faktisk har gennemført energiforbedringer, var enlige.

9. Konklusion

A. GENERELLE KONKLUSIONER

I 46 % af de husstande, der sagde ja tak til et tilbud om en gratis halv times energitjek, er der efterfølgende blevet gennemført en boligforbedring. Langt hovedparten af disse boligforbedringer er energiforbedringer (91 %). I mindst 40 % af husene er der således sket en eller anden form for energiforbedring i større eller mindre omfang. Det er en ganske flot gennemtrængningsprocent, som understreger, at der både er vilje og kraft bag ønsket om at gennemføre energiforbedringer, også selvom man er husejer over 60 år.

Den meget store gennemtrængningsprocent kan muligvis hænge sammen med, at tilbuddet om det gratis energitjek blev givet på et offentligt møde med stort fremmøde, hvor de pågældende dermed allerede havde vist en særlig interesse ved at deltage.

Undersøgelsen viser, at der er ganske få gennemgribende energirenoveringer, om overhovedet nogen, i dette +60-segment. Der er først og fremmest realiseret afgrænsede projekter såsom udskiftning vinduer og yderdøre, mere isolering på loftet, nye radiatorer og udvendig efterisolering af ydervægge. Det er sjældent, at en boligejer har gennemført mere end to projekter på samme tid.

For 75 procent svarede boligforbedringen godt og vel til de oprindelige planer. I 14 % af tilfældene udgør det gennemførte kun en del af de oprindelige planer, mens 11 % af boligejerne fortæller, at renoveringen endte med at blive større eller anderledes end oprindeligt tænkt. Hele 60 % af de boligejere, der har gennemført en boligforbedring, havde glæde af energikonsulentens råd, også i forbindelse med selve byggefasen.

Det er ønsket om besparelser på energiregningen og ønsket om et lunere og tættere hus, der er den altdominerende motivationsfaktor. Mere lys, mindre støj og et pænere hus er ikke faktorer, der betyder meget for boligejere over 60 år. Der er god overensstemmelse mellem det, der motiverede til indsatsen, og det, man efterfølgende er særligt glad for. Man glæder sig over, at huset er blevet mere lunt, og at elregningen er for nedadgående. Et lunere hus har imidlertid ikke helt samme tyngde, når boligejerne efterfølgende vurderer på resultatet. Det kan skyldes, at den ekstra varme måske ikke kan mærkes i praksis – men det kan også være et resultat af, at hele 44 % først og fremmest er glade for, at huset nu er "i orden", hvilket har skubbet andre aspekter lidt til side.

Blandt de husejere, der ikke har gennemført boligforbedringer, er der spurgt ind til barriererne. Det har stort set ingen usikkerhed været om tekniske og praktiske forhold. Det er ikke det, der holder folk tilbage fra at gennemføre deres planer om energiforbedringer, og det er endnu mindre et økonomisk spørgsmål. Det er heller ikke hensynet til familien, der står nævneværdigt i vejen. Derimod har fraværet af en tilstrækkeligt stor økonomisk gevinst ved en renovering været en barriere – sammen med det forhold, at "tiden bare går", uden at der sker noget.

Der er i denne undersøgelses resultat en tendens til, at de, der allerede har gennemført energiforbedringer (siden energitjekket), i højere grad har fremadrettede planer om flere renoveringer, sammenlignet med dem, der ikke har lavet noget. Det er også en tendens i andre dele af landet.

Det er et bemærkelsesværdigt resultat, at 80 % af dem, der har gennemført en energiforbedring, er ganske tilfredse med resultatet. 60 % er endog meget tilfredse og gør brug af de to højeste karakterer 6 og 7 på tilfredshedsbarometeret. Dette resultat må kunne tjene som inspiration for andre.

Der er spurgt ind til interessen for forskellige yderligere tiltag, som kan motivere til flere energiforbedringer. Interessen for at betale fuld pris (3-4.000 kr.) for en grundigere gennemgang af huset med en skriftlig BedreBolig-rapport er forsvindende lille, mens interessen stiger betydeligt, hvis der er mulighed for at få et tilskud på 1.000 kr. til en sådan gennemgang.

Der er også spurgt ind til, hvad en økonomisk støtte på 25 % af projektkostningerne vil betyde. Konklusionen er, at et sådant initiativ vil være stærkt ansporende og med stor sandsynlighed kan få omkring 40 % til at gå i gang med at realisere deres planer, ligesom en stor gruppe vil betragte et sådant tiltag som et motiverende skulderklap. Et mindre antal er enten usikre eller såkaldte 'free riders', som vil tage mod tilbuddet, uden at det reelt ændrer på nogle planer – og så er der dem, der er ligeglade med tiltaget, enten fordi økonomi ikke er en barriere, eller fordi de ikke har råd til at gøre noget, selv med tilskud.

Genindførelse af håndværkerfradraget vil kunne få omkring 25 % til at handle ift. energirenovering.

B. KONKLUSIONER RELATEREDE TIL BOLIGEJERNES OPRINDELIGE PLANER

Lige knap 60 husstande har deltaget både i den første undersøgelse lige efter energitjekket med fokus på, hvordan energitjekket ændrede på boligejernes planer, og i denne afsluttende evaluering, hvor hovedfokus har været på de faktiske handlinger. Når disse to undersøgelser ses i en sammenhæng, er den vigtigste konklusion, at det er boligejere med konkrete planer, der har handlet efterfølgende. Gennemførelsesprocenten blandt de boligejere, der både indgik i første undersøgelse, lige efter energitjekket, og i denne afsluttende evaluering, ligger samlet set omkring 40 %, hvilket er ganske højt.

Gennemførelsesprocenten er højest blandt dem, der oplevede, at energitjekket fik dem til at inddrage flere projekter i deres renoveringsplaner, eller fik dem til at ændre deres valg af materialer. Det skyldes muligvis, at disse husejere var så langt fremme i deres planer, at de tydeligt kunne se forandringerne, og at de konkret stod over for at vælge materialer. I denne gruppe er der tillige relativt mange, der har overvejelser, ønsker og planer for fremtiden, bl.a. fordi de ikke er kommet helt i mål i forhold til deres ambitioner.

I forhold til konkret handling er gennemførelsesprocenten meget lav blandt dem, der ikke havde planer før energitjekket. Man ser det tydeligst i gruppen uden planer hverken før eller efter energitjekket, hvor kun en enkelt har lavet en energiforbedring. Blandt dem, der ikke havde planer før, men fik det efter energitjekket, har der været en god gennemførelsesprocent – men det er til gengæld relativt få, der har deltaget i evalueringen. I gruppen, der ikke havde planer i forvejen, ligger realiseringsprocenten halvt så højt sammenlignet med dem med planer, hvis vi alene tager udgangspunkt i de boligejere, som har indgået i begge undersøgelser. Procentdelen er dog endnu lavere, hvis vi antager, at netop manglen på handling har fået relativt mange af dem, der ikke havde planer før, men til gengæld efter energitjekket, til at vige uden om at deltage i denne afsluttende evaluering.

Viljen til at gennemføre planlagte energiforbedringer er stort set ens på tværs af alder i +60-segmentet. Ganske vist er der lidt flere af de 60-69-årige boligejere, der gennemfører en energiforbedring end blandt de 70-79-årige. Men man skal i den forbindelse også tage højde for, at der er langt flere husejere i 60'erne end i 70'erne. Det er også bemærkelsesværdigt, at knap halvdelen af dem, der faktisk har gennemført energiforbedringer, er enlige. Det er en gængs antagelse, at viljen til handling er faldende med alderen.

10. Anbefalinger

Gratis energitjek på en halv times tid er et ganske effektivt virkemiddel, der kun kan anbefales. Som den første undersøgelse viser, så påvirker selv korte energitjek folks planer og handlemønstre, ikke mindst blandt dem, der allerede tumlede med planer før energitjekket. 6 ud af 10 af dem, der gør deres planer til virkelighed, har glæde af energikonsulentens råd, også i forbindelse med gennemførelsen af deres planer, hvilket i sig selv er værdifuldt. Er der begrænsede ressourcer til gratis energitjek, får man mest ud af pengene ved at målrette tilbuddet til boligejere, der allerede har nogle helt konkrete planer eller overvejelser på forhånd.

Denne evaluering giver intet belæg for det hensigtsmæssige i at begrænse tilbuddene til de yngste dele af +60-segmentet af boligejerne. De handlekraftige findes i alle aldre.

Man skal være opmærksom på, at det ikke nødvendigvis er dybdegående energirenoveringer, der laves i +60-segmentet. Der er i denne evaluering primært tale om mere begrænsede aktiviteter som udskiftning af husets ruder til lavenergi, udskiftning af vinduer, ofte mere end to vinduer, udskiftning af døre, mere isolering på loftet, nye radiatorer og ind imellem efterisolering af ydervæg. Det er sjældent, at man tager mere end to forbedringer på samme tid. Lidt har dog som bekendt også ret, især når de boligejere, der allerede har gennemført energiforbedringer, får flere planer med huset fremover.

I forhold til +60-segmentet kan det anbefales at holde et forudgående offentligt møde, fordi man herigennem får målrettet energitjekkene til dem, der gerne vil ofre lidt tid på sagen, og dermed er mest seriøse i deres hensigter. Denne anbefaling kan ikke uden videre overføres til andre aldersgrupper med en mere presset hverdag.

I forhold til boligejere uden planer kan nogle af dem godt motiveres til at gennemføre en energiforbedring i praksis. Da gennemtrængningsprocenten trods alt er mindre i denne gruppe, anbefales det dog, at Høje-Taastrup Kommune fremover motiverer boligejere uden planer yderligere gennem andre og billigere tiltag, f.eks. yderligere debatmøder, før man tilbyder dem et energitjek.

Det kan anbefales, at man i særlig grad er opmærksom på dem, der i forvejen har gjort noget for at energiforbedre deres huse, fordi der er flere i dette segment, der også har planer for fremtiden.

I forhold til mulige fremtidige initiativer er der en stigende interesse for BedreBolig-planer med et tilskud på 1.000 kr. Jo mere kvalificeret viden boligejeren får om sit eget hus, desto bedre grundlag har vedkommende for at handle.

Anlægstilskud er endnu mere effektivt, men det er også langt dyrere, især hvis det er et tilskud på 25 %.

Høje-Taastrup
Kommune